

GRISCHUN

Emnas da sport en scolinas han effect

La scola auta spezializada dal Grischun (SAS Grischun) ha evaluà per incumbensa da «graubündenSport» las emnas da sport da naiv per las scolinas dals onns 2022 e 2023 e rimnà resultats. L'evaluaziun mussa tenor ina communicaziun da quest mardi che l'organisaziun e realisaziun da questas emnas funcziunan bain e ch'ellas vegnan fatgas a moda professiunala. Ils uffants ch'èn da la partida profiteschian directamain da questa furma da la promoziun sportiva. Ins possia constatar che las emnas da sport da naiv sajan in'experientscha positiva per las scolarettas ed ils scolarets che vegnan organisadas ed accompagnadas da persunas d'instrucziun engaschadas.

Adina pli paucs uffants fan en il Grischun sport da naiv resp. da skis e la relaziun cun quest «bain cultural» è en privel dad ir a perder. Cun la finamira d'entusiasmar las scolarettas ed ils scolarets per il sport d'enviern han lieu en il Grischun mintg'onn emnas da sport da naiv per las scolinas. Il project è vegnì sustegnì indirectamain era da l'Uffizi federal da sport. (cdm/fmr)

LANDQUART

A Landquart è in uffant dad otg onns curri suenter ad ina balla e vegnì tschiffà d'in auto da posta. FOTO POCHA

Mattatsch vegn tschiffà d'in auto da posta

Il glindesdi suentermezdi è in mattatsch curri suenter ina balla ora sin via principala a Landquart. Sco quai che la Polizia chantunala dal Grischun scriva en ina communicaziun, è el vegnì tschiffà d'in auto da posta e vegnì blessà. L'uffant dad otg onns era da viadi cun ses frar sin il passape direziun Igis. A medem temp charrava ina manischunza d'auto da posta en direziun fabrica da palpieri. Tenor emprimas enconuschientschas è crudà al frar pli vegl ina balla sin via. Il giuven è alura curri suenter ad ella. Malgrà ina franada immediata è il giuven vegnì tschiffà da la front da l'auto da posta, è vegnì bittà per terra ed è vegnì blessà mezzgrev. Persunas al lieu han prestà emprim agid. In team da salvament da Cuira ha transportà l'uffant a l'Ospital chantunala dal Grischun. La polizia eruescha l'andament da l'accident. (cdm/fmr)

LA CIFRA DAL DI

540 kilograms

è il pais maximal tar la categoria la pli auta da trair la suga tar las dunnas. I n'è naturalmain betg mo il pais dad ina persuna sco tar il boxar, mabain quella cifra sa repara sin otg dunnas. La squadra svizra è dal reminent vegnida quest onn en quella categoria sin in segund plaz tar il campinadi mundial a Sursee. Quai scriva la Federaziun svizra da trair la suga. (fmr/ri)

«Jau frain pir il davos dal tut»

Sandra Locher Benguerel è snuaivel gugent cussegliera naziunala. La socialdemocrata vul perquai politisar fin l'ultima minuta da sia davosa sessiun. A la FMR declera ella pertge ch'ella chalia insumma, tge ch'ella haja prestà e co ch'ella haja cuntanschì insatge a Berna.

CLAUDIA CADRUVI/FMR

Quai n'hai mai dà fin tar questa legislatura. Las dunnas occupeschian trais dals tschintg sez grischuns en il Cussegl naziunala. Gia en la proxima legislatura, che cumenza il december, pudeschi esser a fin cun la maiortad feminina.

Sandra Locher Benguerel ha dà enconuschent l'entschatta da quest onn ch'ella sa retiraria. La cussegliera naziunala na vul gnanca pensar londervi che questa sessiun d'atun è sia davosa.

FMR: En la proxima sessiun sesa forsa in um empè d'ina dunna sin Voss sez en il Cussegl naziunala. Na stais Vos betg mal?

Sandra Locher Benguerel: Gliez stun jau en mintga cas mal. Ma i po gist uschè bain era esser ina dunna. Il pli impurtant per mai èsi ch'il sez restia en l'alleanza da clima cun la PS, ils verds, ils verd-liberals e la glista libra. Sin questas glistas datti buna gliued che promova in bun svilup da la Svizra.

Chalais Vos forsa era perquai che Vos avais gi starment da defender Voss sez en il cumbat electoral? Vos avessas stui batter quest'atun cunter la PPS e cunter ina ferma coaliziun burgaisa cun exponents prominents.

Gliez n'è mai stà in criteri da betg pli candidar. La gliued che m'enconuscha sa, jau n'hai betg tema dad ir en in cumbat. La decisiun da ma retrair è stada greva cunzunt pervi da la represchentanza da dunnas. Avant quatter onns sun jau ida «sco dunna dal Grischun» a Berna. Perquai hai jau fatg vess da remetter l'uffizi.

Cura che Vos avais fatg enconuschent Vossa demissiun, avais Vos sutlingià d'avair nuditg plaschair da politisar a Berna. Ma pertge pomai chalais lura?

Jau sun persuadida dal sistem da milissa. Cun mia nova incumbensa tar l'uniun tetgala da la Magistraglia Svizra na sa lascha l'uffizi politic però betg pli cumbinar. Jau instruesch gea era a la scola bilingua rumantsch-tudestga a Cuira. Jau hai stui decider sin tge ma concentrar. I n'è betg stà ina decisiun cunter la politica, mabain per mias incumbensas en la scola e furmaziun. Ma i fa sa chapescha mal da bandunar la politica.

Vos As sentis bain en Chasa federala. Tge vegn a mancar il pli fitg?

Far politica sin champ naziunala. Igl è donn ch'jau n'hai nagina vusch pli tar la refurma da las rentas da cassa da pensiun. Igl è donn ch'jau na poss betg pli influenzar fatschentas da l'egualitad. Politica è ina part da mai suenter 17 onns en il Cussegl grond ed en il Cussegl naziunala.

E tge persunas vegnan a mancar a Vos?

Sa chapescha la gliued da la fracziun. Igl è ina super fracziun. Nus vivain il principi da l'intelligenza collectiva. Ed jau sun ina part da quella. Jau hai svelto chattà mes plaz tar ils socialdemocrats. Ma er ils inscutters cun las autras fracziuns. Jau sun stada surstada a moda positiva da la stima vicendaivla che regia en general en Chasa federala.

Discurrinsa da Vossas lavur politica. Vos avais tschentà bleras dumondas en l'ura da dumondas e fatg interpellaziuns. Ma moziuns u postulats n'avais Vos strusch inoltrà. Pertge n'avais Vos betg fatg diever dapli dal ferm caliber d'intervenziuns?

Jau stoss dir cler e net: moziuns u postulats fan pli grond effect sch'i vegn d'ina cumissiun. Jau hai mezza scrit u gidà a scriver circa ina terza da las intervenziuns or da mia cumissiun – la cumissiun per scienza, educaziun e cultura.

Pertge avais Vos fatg quai sur la cumissiun e betg cun intervenziuns persunalas?

Suenter 17 onns en la politica vul Sandra Locher Benguerel sa concentrar cumplainamain sin la scola e furmaziun – sco magistra a la scola bilingua a Cuira e sco funzionaria tar la Magistraglia Svizra. FOTO CLAUDIA CADRUVI

Jau hai uschia cuntanschì dapli. Via cumissiun vegn decida bler pli spert. Tar intervenziuns persunalas dura quai dus u trais onns.

Ma uschia na cumpara nagliur Voss num?

Gea, ma per la chausa èsi meglier. Sin la pagina d'internet dal parlament pon ins leger mes votums en il Cussegl naziunala. Jau sun savens stada pledadra da cumissiun ed hai dastgà defender posiziuns ch'jau hai mezza purtà en la cumissiun.

Pudais Vos numnar dus exempels?

Entras ils protocols da Magglingen hai dà grondas irritaziuns pervi da mulestas sexualas tar las atletas. Ensemen cun ina collega da cumissiun hai jau proponì in post dad ombud per tals cas. In auter exempel èn ils 400'000 francs per onn per la diaspora rumantscha ch'jau hai proponì en il messadi da cultura 2021-2024 e ch'il Cussegl naziunala ha lura acceptà. Dad ir sur la cumissiun è stada mia tactica.

25 commembers ha la cumissiun per scienza, educaziun e cultura dal Cussegl naziunala. Probabel n'èsi betg simpel da sa far valair en in gremi uschè grond?

En sazez è gliez stà il pli legraivel, jau hai svelto survegnì ina posiziun clav – cun enconuscher da rudent ils dossiers e cun avair buns contacts tar auters commembers da cumissiun. La lavur principala capita adina avant las sesidas da cumissiun. Jau hai gia ponderà avant, cun tgi discurre e co argumentar. Da sez na vai betg. Quai hai jau emprendì gia en il Cussegl grond.

Tge avais Vos emprendì là?

Sco dunna, sco sanestra, sco giuvna deputada cun derivanza da la Bassa hai jau stui imprendder baud co sa far valair politicamain en il Cussegl grond. Quai è stà in avantatg gia en l'emprima sesida da la cumissiun dal Cussegl naziunala, jau hai svelto pudì lavurar cun effect e betg anc stui chapir co ch'i marscha en la politica.

Ed uss en questa sessiun? Prendais cumià e faschais in pau patgific?

Na, jau sun anc pledadra da cumissiun, jau inoltesch duas interpellaziuns e m'engasch fin il davos. Per gliez sun jau elegida. Jau frain pir il davos dal tut.